

Zanedbávání péče o dítě

Definice, typy

Výchozí teze:

- *„Nemůžeme změnit minulost. Můžeme změnit dopad na nás. „*

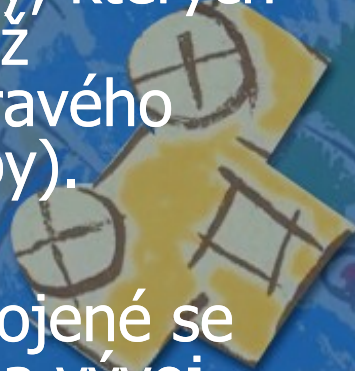
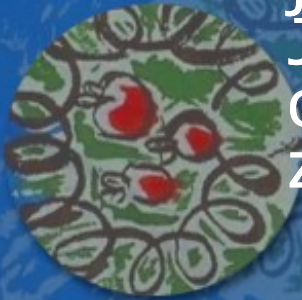
V. Satirová

Zanedbávání péče o dítě

- Syndrom zneužívaného a zanedbávaného dítěte (1991).
- Jde o jakékoliv vědomé či nevědomé aktivity, kterých se dopouští dospělý člověk na dítěti a jejichž následkem dochází k poškození zdraví a zdravého vývoje dítěte (Zdravotní komise Rady Evropy).
- Všechny škodlivé formy „ne-péče“ o dítě spojené se všemi nepříznivými důsledky pro jeho život a vývoj jak v oblasti tělesné, tak psychické, emoční i sociální. Jejich společným jmenovatelem je vždy poškození osobnosti dítěte, v nejvážnějších případech i jeho zahubení (Dunovský, Matějček, 1995)

Zanedbávání péče o dítě

- Rodiče si nevšímají toho, když dítě dává najevo své potřeby (horší ohrožení než týrané děti, které mají negativní pozornost rodičů).
- Nepředvídatelnost a nejasnost rodičovského přístupu a nestabilní fungování celé rodiny.
- Nejčastější forma špatného zacházení s dětmi v rodinách.
- Oběti zanedbávání a oběti psychického násilí je nejhůře zjistitelné.

Typy zanedbávání péče o dítě

- Zanedbávání se projevuje nedostatečnou péčí rodičů, obvykle nereflektovanou, často generačně opakovanou.
 - 1) Fyzické – neuspokojování tělesných potřeb dětí.
 - 2) Výchovné – nezabezpečení možnosti vzdělávání ve škole.
 - 3) Emoční – neuspokojování citových potřeb dítěte.
 - 4) Zanedbávání zdravotní péče.

Rozlišení typu zanedbávání se váže na volbu intervence.

Rizikové faktory zanedbávání péče o dítě

Na straně rodičů:

- Rodič byl v dětství často bit...
- Rodič byl trestně stíhán, měl problémy se závislostmi.
- Rodič byl v minulosti podezřelý z týraní dětí.
- Rodič má nízké sebehodnocení, má nízkou schopnost řešit své problémy.
- Rodič prožívá četné krize nebo stresové situace (problematické partnerské vztahy, nezaměstnanost...)
- Rodič má nerealistické očekávání od dětí.
- Rodič vnímá chování dítěte jako problém, ... obtěžuje ho.
- Dítě je nechtěné, handicapované.

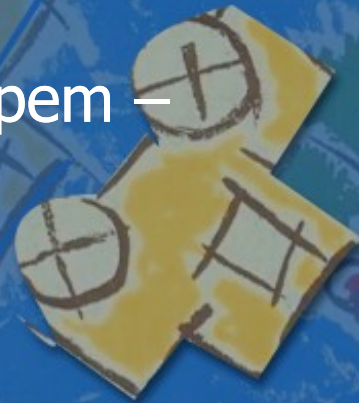
Rizikové faktory zanedbávání péče o dítě

Na straně dítěte:

- Děti svým temperamentem neaktivní, které samy nepřitahují zájem okolí.
- Děti se zdravotním nebo duševním handicapem – dospělí o ně snadno ztrácejí zájem.
- Děti vyčerpané, apatické.
- Děti podvyživené.

Na straně prostředí:

- Sociální izolace prostředí.
- Uspořádání rodiny bývá nestabilní nebo chaotické.
- V rodinách se neprojevují vzájemné emoce.

Podněty pro samostatnou práci

„Co musím udělat, abych získal/a informace vhodným a účinným způsobem?“

- Zamyslete se nad formami podpory rodiny, u které se projevuje riziko zanedbávání dítěte.
- Zamyslete se nad tím, jak budete zjišťovat rizikové faktory u rodičů a jak jim budete nabízet podporu za účelem snížení rizika péče o dítě.

Formy podpory rodiny

Sociálně ohrožené rodiny si často často generačně předávají nedůvěru v možnost pomoci a podpory z okolí.

Čím dříve po narození dítěte je rodičům nabídnuta adekvátní podpora, tím je větší šance na její přijetí i na přerušení transgeneračního vzorce neadekvátního rodičovského chování.

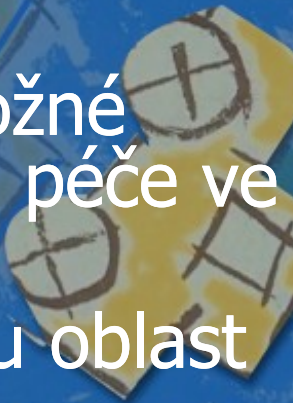

Je zapotřebí formulovat nabídku pomoci s respektem k zájmu rodiče zajistit dítěti co nejlepší péči.

Faktory napomáhající přijetí podpory

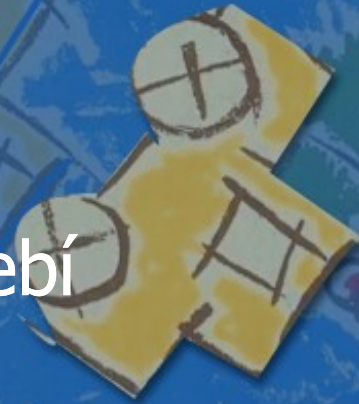
Sociální pracovník je schopen:

- Rozlišit, jak jsou naplňovány jednotlivé potřeby dítěte v rodině.
 - Pojmenovat rodičům srozumitelně možné důsledky jejich současného chování a péče ve vztahu k dítěti.
 - Zacílit intervenci v rodině na vybranou oblast péče, která nejvíce dítě ohrožuje.
 - Stanovit s rodiči postup pro snížení rizika ohrožení dítěte prostřednictvím posílení rodičovského chování.
-
-

Podněty pro samostatnou práci

- Zformulujte nabídku odborné podpory pro rodiče dvěma způsoby:
- Upozorněte rodiče na to, co v rodině považujete za rizikové a co je zapotřebí změnit.
- Pokuste se rizikovou oblast péče zformulovat s ohledem na potřeby dítěte.

Děkuji za pozornost

